

نقد علمی یا اعمال نظر شخصی بر مقاله "مشکلات آموزشی دانشکده پزشکی"

سردبیر محترم

ضمن تشکر از توجه و دقت خوانندگان محترم مجله به محتوای مقالات چاپ شده، درباره نقد جناب آقای دکتر خزاعی (۱) در مورد مقاله "مشکلات آموزشی دانشکده پزشکی کرمانشاه از دیدگاه دانشجویان" (۲) ذکر نکات زیر ضروری به نظر می‌رسد.

در مطالعات کیفی، حجم نمونه و شیوه نمونه‌گیری مانند خیلی از قسمت‌های دیگر، متفاوت از مطالعات کمی است و در آن اشباع اطلاعاتی مهم است نه تعداد نمونه‌ها. زمانی که اشباع اطلاعاتی حاصل گردد، نمونه‌گیری متوقف می‌شود، به طوری که ممکن است تنها ۲ نمونه برای رسیدن به پاسخ سؤال تحقیق کافی باشد (۵-۳). روش پژوهش مطالعه مورد بحث، کیفی و از نوع پدیدارشناسی بوده (۲) و یکی از روش‌های نمونه‌گیری در پژوهش‌های پدیدارشناسی، نمونه‌گیری هدفمند است (۳) و این مطالب در بخش مواد و روش‌های مقاله مورد بحث، آمده است ولی ظاهراً مورد توجه منتقد محترم قرار نگرفته است. در پژوهش حاضر، ضمن مشورت با مسئولین آموزشی دانشکده پزشکی و مراکز آموزشی درمانی، دانشجویان واجد شرایط، مطابق با هدف پژوهش، انتخاب و دعوت شدند. در این نوع مطالعات، ادعایی در مورد تعمیم‌پذیری نتایج به کل جامعه پژوهش وجود ندارد. لذا طرح سؤالاتی مانند "آیا بررسی نظرات ۶ نفر از یک دوره آموزشی، می‌تواند منعکس‌کننده نظرات تمامی آنان باشد؟" (۱) در نقد این مقاله جای تأمل دارد.

در مورد نقد عنوان مقاله، عنوان مذکور در هر دو مرحله تصویب طرح تحقیقاتی و پذیرش مقاله برای چاپ، مورد مذاکره قرار گرفته و نظرات اساتید و کارشناسان محترم در آن لحاظ شده و عنوان حاضر، مورد تأیید آن‌ها قرار گرفته است. چنانچه هریک از عناوین مورد نظر منتقد محترم، انتخاب می‌شد همه جوانب تحقیق حاضر را در بر نمی‌گرفت. عدم وجود عنوان مشابه در مطالعات دیگران نیز دلیلی بر ضعف عنوان این مقاله نیست.

در مورد اطلاع نویسندگان از دانشکده پزشکی، ادعایی وجود ندارد. هرچند نویسندگان با مشکلات دانشکده نیز آشنایی خوبی دارند. آن‌چه از نتایج تحقیق در مقاله آورده شده تنها نکته نظرات دانشجویان است و با وجود این‌که گروه تحقیق، تمام تلاش خود را برای استخراج اطلاعات صحیح، به کار گرفته اما مسئول درستی و یا نادرستی اظهارات افراد نمونه نیست (۲). ضمناً علی‌رغم ادعای منتقد محترم، دانشکده پزشکی در مقطع علوم پایه، عضو هیأت علمی با پایه پزشکی هم دارد.

در سایر موارد، منتقد محترم نظرات دانشجویان را مورد نقد قرار داده (۱) که در حیطه قضاوت نویسندگان مقاله نمی‌گنجد، چرا که مقاله فقط بیان‌کننده نکته نظرات دانشجویان است (۲). در خاتمه، قضاوت نهایی در مورد مقاله مذکور و نامه آقای دکتر خزاعی و پاسخ اینجانبان، به عهده خوانندگان فهیم مجله و صاحب‌نظران می‌باشد و از نظرات آقای دکتر خزاعی، بار دیگر تشکر و قدردانی می‌شود.

«دریافت: ۱۳۸۸/۱۱/۸ پذیرش: ۱۳۸۸/۱۱/۱۳»

ثریا سیابانی^{۱*}؛ منصور رضایی

۱. مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۲. گروه آمار زیستی و اپیدمیولوژی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

* **عهده‌دار مکاتبات:** کرمانشاه، بلوار شهید بهشتی، محوطه بیمارستان طالقانی، مرکز مطالعات توسعه آموزش پزشکی کرمانشاه.

تلفن: ۰۸۳۱-۸۳۶۷۳۳۲

Email:soraiasiabani@yahoo.com

References:

1. Khazaei M. [Educational Problems of Medical School: Personal View Point to Reality (Persian)], Behbood, Journal of Kermanshah University of Medical Sciences, 2010, 13(4): 382-383
2. Siabani S, Moradi M, Siabani H, Rezaei M, Siabani S, Amolaei Kh. [Student's view points on the educational problems in medical school of Kermanshah university of medical sciences (2007) (Persian)], Behbood, Journal of Kermanshah University of Medical Sciences, 2009,13(2): 162-171.
3. Oskouie F, Peyrovi H. [Qualitative research in Nursing (Persian)]. 1st ed, Tehran; Iran University of Medical Sciences Pub 2005: 59-112.
4. Cash J.I, Lawrence P. The Information Systems Research Challenge: Qualitative Research Methods, Harvard Business School Research Colloquium, Boston: 1989.
5. Evans R, Kotchetkova I. Qualitative research and deliberative methods: promise or peril? Qualitative Research 2009; 9(5): 625-43.